

TBMM
YEŞİLLER VE SOL GELECEK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 1678
Tarih : 26.08.2023

3732

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

15 Temmuz 2016'daki darbe girişiminin ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan, 20 Temmuz'da Olağanüstü Hal ilan ederek demokrasiyi askıya aldığını ilan etmiştir. Peşpeşe KHK'ler çıkarılmış, TBMM işlevsiz hale getirilmiştir. OHAL gerekçesi ile yayınlanan 674 Sayılı KHK ile Cumhurbaşkanı'na belediyelere kayyım atama, valilere ise belediyelerin taşınır mallarına el koyma ve çalışanlarını görevden uzaklaştırma yetkisi verilmiştir. Bu KHK'ye dayandırılarak HDP'nin bileşeni olan DBP'den seçilen belediyelere 11 Eylül 2016 tarihi itibarıyla el konularak kayyım atamalarına başlanmıştır. HDP'nin hazırladığı kayyım raporunda devletin kayyım politikalarına ve sonuçlarına ilişkin ayrıntılı bilgiler ve değerlendirmeler mevcuttur.¹

Kayyım atanan belediyelerden biri de vekili olduğum Diyarbakır ili Ergani ilçesi belediyesidir. Ahmet Kaya, Ergani'de HDP'den belediye başkanı seçilmiş, İçişleri Bakanlığı, "örgüt üyesi olmak" suçlamasıyla Kaya hakkında yürütülen soruşturmayı gerekçe göstererek 23 Mart 2020'de onu görevden uzaklaştırmış, yerine ilçe kaymakamını kayyım olarak atamıştır.

Kaya'nın katıldığı aday tanıtım toplantısı, Newroz kutlaması, taziye ziyareti gibi etkinlikler gerekçe gösterilerek açılan davada Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nce 30 Mart 2021'de beraat kararı verilmiş, istinaf başvurusu olmaması üzerine karar 7 Nisan 2021'de kesinleşmiştir. Kesinleşmeye rağmen, dosyada beraat talebinde bulunan savcılık ve Diyarbakır Valiliği tarafından istinaf kanun yoluna başvurulmuş, yerel mahkeme de dosyayı bölge adliye mahkemesine göndermiştir. Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi, Valiliğin suçtan zarar gören taraf olmadığı ve itiraz hakkının bulunmadığı, savcılığın ise süresinde itirazda bulunmadığı için beraat kararını Yargıtay yolu kapalı olmak üzere 22 Mayıs 2023'te onamıştır. Böylelikle beraat kararı kesinleşen Ahmet Kaya, 13 Haziran'da belediye başkanlığı görevine iade için Diyarbakır Valiliği'ne başvuru yapmıştır.

¹ <https://hdp.org.tr/tr/kayyim-raporumuz/12907/>

Kaya, hakkındaki kararın 13 Haziran'da kesinleşmesinden sadece 4 gün sonra savcılığın hakkında yeniden "örgüt üyeliği" suçlamasıyla bir soruşturma daha açtığını öğrenmiştir. Göreve iade talebi de reddedilerek iki ay daha kayyımın görevi uzatılmıştır.

Ahmet Kaya örneği, kayyım politikalarının nasıl da hukuka aykırı olduğunun, hukuk aracı kılınarak gayrimeşru bir amaçla uygulandığının kanıtıdır. Sırf kayyım politikalarının devamı için hukukun böylesine aracı kılınarak Anayasa'ya, mevzuata aykırı, yasa dışı bir pratikle Kaya'nın göreve iade edilmemesini kabul etmek mümkün değildir.

Bu bağlamda,

1. Ahmet Kaya ve diğer kayyım atanmış belediye başkanları hakkında kesinleşmiş bir mahkumiyet kararı olmaksızın yerine kayyım atanmasının amacı nedir?
2. Kurumunuz davada taraf olmadığı halde neye dayanarak Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nce yapılan yargılamada istinaf kanun yoluna başvurulmuştur?
3. Ahmet Kaya'nın yerine kayyım atanmasına gerekçe olarak gösterilen davada beraat kararı verilip kesinleşmesine rağmen neden göreve iade edilmemiştir?
4. Ahmet Kaya hakkında beraat kararı kesinleştikten sadece 4 gün sonra yeni bir soruşturma açılmasının sebebi nedir?
5. Belediye başkanları görevden geçici olarak uzaklaştırıldığında neden belediye meclisi içinden biri görevlendirilmemektedir?
6. Kayyım politikasının apaçık hukuka aykırı bir şekilde devam ettiği görüldüğünden bu konuda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
7. Ahmet Kaya'nın göreve iade edilmemesinde sorumlu olan kamu görevlileri hakkında görevi kötüye kullanma suçunu işlediklerinden bahisle bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz?